

พรบ.สถาปนิก พ.ศ. 2543

สารบัญเนื้อหา

คำจำกัดความ	ม.4
อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ม.5
หมวด 1 สถาปนิก	
วัตถุประสงค์ อำนาจและหน้าที่	ม.6-8
รายได้	ม.9
สภานายกพิเศษ	ม.10
หมวด 2 สมาชิก	
ประเภท	ม.11
คุณสมบัติ	ม.12
สิทธิและหน้าที่	ม.13
การสิ้นสุดสมาชิกภาพ	ม.14
การประชุมสมาชิก	ม.15-19
ผู้ตรวจสอบ	ม.20-23
หมวด 3 คณะกรรมการ	
ที่มาของคณะกรรมการ	ม.24
ตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการ	ม.26
คุณสมบัติของกรรมการ	ม.27
วาระและการพ้นจากตำแหน่ง	ม.25, 28-31
การเลือกตั้งกรรมการ	ม.32
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	ม.33
อำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการ	ม.34
หมวด 4 การดำเนินการของคณะกรรมการ	
การประชุม	ม.35-37
การแต่งตั้งคณะกรรมการ	ม.38
สำนักงานสถาปนิก	ม.39
หัวหน้าสำนักงานสถาปนิก	ม.40-42
หมวด 5 ข้อบังคับสถาปนิก	
การเสนอร่างข้อบังคับ	ม.43-44
หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม	
การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม	ม.45-52
ระดับของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	ม.46
คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	ม.49
การกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาต	ม.51-52
คณะกรรมการจารยบัณฑิต	ม.53-58
คุณสมบัติ	ม.53
วาระและการพ้นจากตำแหน่ง	ม.54-56
อำนาจหน้าที่	ม.57
การแต่งตั้งคณะกรรมการ	ม.58
การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจารยบัณฑิต	ม.59-62
การอุทธรณ์	ม.62
การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต	ม.63-65

หมวด 7	การกำกับดูแล	
	อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี	ม.66,69-70
	อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่	ม.67-68
หมวด 8	บทกำหนดโทษ	
	ฝ่าฝืนม. 44, ม.63.....	ม.71
	ฝ่าฝืนม. 47	ม.72
	ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามม. 59 หรือ ม. 67.....	ม.73
	กรณีเป็นนิติบุคคล	ม.74
	บทเฉพาะกาล	ม.75-80

สาระสำคัญของพรบ.สถาปนิก พ.ศ. 2543

- เป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม โดยยกเลิก พรบ.วิชาชีพสถาปัตยกรรม 2508 (ม. 3) และใช้ พรบ.ฉบับนี้แทน แต่กฎหมายทั่วไป ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ เกี่ยวกับใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้ายังไม่มีของใหม่ ออกมาแทน (ม. 79)
- จุดมุ่งหมายของพรบ.ฉบับนี้ เพื่อ
 - ช่วยรัฐในการดูแล มาตรฐานความรู้และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม ให้สามารถดำเนินการและมีการควบคุมได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น
 - เร่งการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมให้พร้อมที่จะแข่งขันกับต่างประเทศ (เพื่อรับนโยบายเปิดเสรีทางการค้าและบริการระหว่างประเทศ)
- องค์ประกอบบุคคลของระบบควบคุมดูแลนี้ ได้แก่
 - รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพรบ.นี้)
 - span>span ภายนายกพิเศษ (รัฐมนตรี ดำรงตำแหน่ง ภายนายกพิเศษแห่งสถาปนิก)
 - พนักงานเจ้าหน้าที่ (บุคคลที่รัฐแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพรบ.นี้)
 - คณะกรรมการ (คณะกรรมการสถาปนิก)
 - นายกสถาปนิก (นายกสถาปนิก)
 - อุปนายกสถาปนิกคนที่หนึ่ง
 - อุปนายกสถาปนิกคนที่สอง
 - เลขานิการ
 - เหรัญญิก
 - กรรมการ (กรรมการสถาปนิก)
 - กรรมการจารยบัณฑิต
 - หัวหน้าสำนักงานสถาปนิก
 - สมาชิก (สมาชิกสถาปนิก)
 - ผู้ตรวจ
- รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 - แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม. 5)
 - ออกกฎหมายทั่วไป ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยการเสนอแนะของสถาปนิก (ม. 8(5))
 - ดำรงตำแหน่ง “ภายนายกพิเศษแห่งสถาปนิก” (ม. 10)
 - ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับสถาปนิก (ม. 8(6))
 - กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการภายในสามสิบวัน เมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการและทราบผลการเลือกตั้งกรรมการ (ม.25)
 - จะเข้าร่วมการประชุม และชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็น

หนังสือไปยังສภาสถาปนิกในเรื่องใด ๆ ก็ได้ (ม.36)

- อาจารย์ทั้งร่างข้อบังคับสถาปนิกได้แต่ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด (ม.44)
 - เสนอขอคณะกรรมการสถาปนิกให้ครม. แต่งตั้ง (ม. 24(3))
 - กำกับดูแลการดำเนินงานของสถาปนิกและการประกอบวิชาชีพสศ.ควบคุม (ม. 66(1))
 - สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาปนิก และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม (ม. 66(2))
 - สั่งเป็นหนังสือให้กรรมการซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสถาปนิกและจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการก็ได้ (ม. 66(3))
 - สั่งเป็นหนังสือให้สถาปนิกระบุข้อบังคับสถาปนิก (ม. 66(4))
 - กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.68)
 - มีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ นายนักษา หรือกรรมการออกจากตำแหน่ง โดยอนุมัติคณะกรรมการรัฐมนตรี (ม. 69) และแต่งตั้งกรรมการชั่วคราวปฏิบัติการแทน (ม. 70)
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่
- สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาปนิก และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยคำสั่งของรัฐมนตรี (ม.66(2))
 - เป็นเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรี (ม.67) ได้แก่
 - ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรืออวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา
 - เข้าไปตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานในสำนักงานของสถาปนิก หรือในสถานที่ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ในระหว่างเวลาทำการ หรือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องซึ่งตามที่ร้องขอ
6. สถาปนิก เป็นนิติบุคคล (ม. 6) มีวัตถุประสงค์ (ม. 7)
- ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม
 - ส่งเสริมความสามัคคีและไก่เลี้ยงข้อพิพากษาของสมาชิก
 - ส่งเสริมสวัสดิการและ待遇เดียรติของสมาชิก
 - ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม
 - ช่วยเหลือ แนะนำ เพย์แพร และให้บริการทางด้านวิชาการต่าง ๆ แก่ประชาชน และองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีทางสถาปัตยกรรม
 - ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาด้านสถาปัตยกรรมรวมทั้งด้านเทคโนโลยี
 - เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมของประเทศไทย
 - ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย
7. สถาปนิก มีอำนาจหน้าที่ (ม. 8)
- ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
 - รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - รับรองความถูกต้องในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - เสนอแนะนำในเรื่องกิจกรรมทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - ออกข้อบังคับสถาปนิก โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดี ซึ่งรวมถึง การรับสมัครเป็นสมาชิก การเลือกและการเลือกตั้งกรรมการ การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ฯลฯ (ม. 8(6))
 - ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาปนิก
8. สมาชิก มี 3 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ (ม. 11) คุณสมบัติที่สำคัญ ๆ ได้แก่ (ม.12)

- สมาชิกสามัญต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ มีความรู้ในวิชาชีพสถาปัตยกรรมโดยได้รับปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรืออุปถัมภ์ในวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่สถาบันกวดวิชาสถาปัตยกรรม
- สมาชิกวิสามัญ ต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพสถาปัตยกรรม (สำหรับกรณีสถาปนิกที่เดิมได้รับใบอนุญาตพิเศษ)
- สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสถาบันกวดวิชาสถาปัตยกรรมแต่งตั้ง (ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ชัดเจน)

9. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ (ม.13)

- แสดงความคิดเห็นและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สถาบันกวดวิชาสถาปัตยกรรม
- แสดงความเห็นและซักถามเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจกรรมของสถาบันกิตติมศักดิ์คณะกรรมการเพื่อพิจารณา ในกรณีสมาชิกจำนวน 50 คนขึ้นไป คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยไม่ลับ
- เลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
- ชำระค่าจดทะเบียนสมาชิกและค่าบำรุง
- ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตามพรบ.นี้

สมาชิกวิสามัญ หรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับสมาชิกสามัญ เว้นแต่ สิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สถาบันกิตติมศักดิ์ และสิทธิเลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ

10. คณะกรรมการสถาบันกิตติมศักดิ์ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี เฉพาะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง จะดำรงตำแหน่งไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน (ม. 28) มีที่มาคือ (ม. 24)

- รัฐมนตรี เสนอชื่อจากสมาชิกสามัญ 5 คน ให้คณะกรรมการตั้ง แต่งตั้ง
- สมาชิกสามัญ เลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา 5 คน
- สมาชิกสามัญ เลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา 10 คน

11. คณะกรรมการสถาบันกิตติมศักดิ์ มีอำนาจหน้าที่ (ม.33)

- บริหารและดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันกิตติมศักดิ์
- สรรหาและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำการฝ่าฝืนต่อพรบ.นี้
- ออกระเบียบคณะกรรมการ
- กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสถาบันกิตติมศักดิ์
- วินิจฉัยข้อด้อยธรรมนัส

12. ขั้นตอนการออกข้อบังคับสถาบันกิตติมศักดิ์ (ม. 43-44)

- การเสนอร่างข้อบังคับ จะเสนอได้ก็แต่โดยคณะกรรมการหรือสมาชิกสามัญ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่า 100 คน
- คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สถาบันกิตติมศักดิ์เพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับ โดยต้องกำหนดเป็นวาระในหนังสือนัดประชุมใหญ่ชัดเจนและแนบร่างข้อบังคับไปพร้อมกันด้วย
- การมีมติให้ความเห็นชอบของสถาบันกิตติมศักดิ์ ต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าประชุม
- นายนายกิตติมศักดิ์เสนอร่างต่อประธานาธิบดีโดยไม่ลับ
- ประธานาธิบดีได้รับการยืนยันร่างข้อบังคับได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด หากประธานาธิบดีไม่ได้รับการยืนยัน ให้กลับมาให้ความเห็นชอบ
- หากประธานาธิบดีไม่ได้รับการยืนยัน ให้คณะกรรมการประชุมอีกรอบหนึ่งภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับการยืนยัน ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ให้ถือว่าร่างข้อบังคับนั้นได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดีแล้ว

13. ที่ประชุมใหญ่สถาบันกิตติมศักดิ์ แต่งตั้ง ผู้ตรวจ คุณหนึ่งหรือหลายคน มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการแล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สถาบันกิตติมศักดิ์ (ม. 20)

14. การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม

- การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องได้รับใบอนุญาตในสาขานั้นจากสถาบันกิตติมศักดิ์ (ม. 45)
- กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขา มี 4 ระดับ คือ

- วุฒิสถาปนิก
 - สามัญสถาปนิก
 - ภาคีสถาปนิก
 - ภาคีสถาปนิกพิเศษ (แทนสถาปนิกที่ได้รับใบอนุญาตพิเศษ)
- ห้ามแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับบุคลิบัตรหรือหนังสืออนุมัติจากสภาสถาปนิกหรือสถาบันที่สภาสถาปนิกรับรอง (ม. 47)
 - การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 48)
 - ผู้ได้รับใบอนุญาตด้วยรากษาและประพฤติดตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 50)
15. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ม. 49) ในกรณีบุคคลธรรมดاجะต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ ถ้าขาดจากสมาชิกภาพเมื่อใดให้ใบอนุญาตลั้นสุดลงด้วย ในกรณีเป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติ
- มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร
 - หุ้นส่วน (ของห้างหุ้นส่วน) กรรมการ(ของบริษัท) หรือสมาชิกในคณะกรรมการผู้จัดการ(ของห้างหุ้นส่วน) จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง หรือ หุ้นส่วนผู้จัดการ(ของห้างหุ้นส่วน) กรรมการผู้จัดการ(ของบริษัท) หรือผู้มีอำนาจบุริหารแต่ผู้เดียว(ของนิติบุคคล) เป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาต
16. คุณสมบัติของการขอรับใบอนุญาต (ม. 50) ไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ตั้งโดยคณะกรรมการตามมติของที่ประชุมใหญ่สภาสถาปนิก จำกสมาชิกซึ่งประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และไม่เคยถูกกล่าวโทษฐานประพฤติดจรรยาบรรณ (ม. 53) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี ไม่เกิน 2 วรรษติดต่อกัน (ม. 54)
- คณะกรรมการขอรับใบอนุญาต ไม่อาจหันหน้าที่พิจารณาในใจจังกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม (ม. 57)
17. การกล่าวหาและการกล่าวโทษ
- บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมของผู้ได้รับใบอนุญาต มีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อสภาสถาปนิก (ม.51)
 - กรรมการหรือบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมว่าผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพโดยแจ้งเรื่องต่อสภาสถาปนิก (ม.51)
 - เมื่อสภาสถาปนิกได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อกคณะกรรมการขอรับใบอนุญาตโดยไม่ลักษช้ำ (ม.52)
 - วิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการ (ม.57)
 - คณะกรรมการขอรับใบอนุญาตจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการขอรับใบอนุญาต (ม.58)
 - ให้กรรมการขอรับใบอนุญาตและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเมื่ออำนาจออกคำสั่ง เป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา (ถ้าเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษหรือผู้ซึ่งสภานายกพิเศษมอบหมาย) (ม.59)
 - ให้ประธานกรรมการขอรับใบอนุญาตมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนเริ่มพิจารณา (ม.60)
 - ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ ส่งให้คณะกรรมการขอรับใบอนุญาตหรือคณะกรรมการภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือภายในเวลาที่คณะกรรมการขอรับใบอนุญาตกำหนด (ม.60)
 - คณะกรรมการขอรับใบอนุญาตเมื่ออำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งคือ ยกข้อกล่าวหา ตักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้ใบอนุญาต(ไม่เกิน 5 ปี) หรือเพิกถอนใบอนุญาต (ม.61)

- ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งไม่ได้รับการวินิจฉัยชี้ขาดยกข้อก່າວຫາ อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้ทำเป็นคำสั่งสภากาปนิกพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด (ม.62)
- ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต จะยื่นขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นนิติบุคคล ให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้เป็นหุ้นส่วน กรรมการ ผู้บริหารของนิติบุคคล และพนักงานหรือลูกจ้างที่มีส่วนร่วมในการกระทำอันเป็นเหตุให้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต และห้ามมิให้หุ้นคุคลดังกล่าวเป็นหุ้นส่วน กรรมการ ผู้บริหารของนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตตามพรบ.นี้ จนกว่าจะพ้น 5 ปี นับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (ม.65)

18. การกำกับดูแล

รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของสภากาปนิกและการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม (ม. 66) เมื่อปรากฏว่าสภากาปนิกไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือมีพฤติกรรมแสลงให้เห็นว่า คณะกรรมการ นายกสภा หรือกรรมการคนใดคนหนึ่งกระทำการผิดด้วยประسنงของสภากาปนิก หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภากาปนิก ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะกรรมการรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการนายกสภा หรือกรรมการคนนั้นออกจากตำแหน่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (ม. 69)

19. บทกำหนดโทษ

- ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม หรือแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาใด โดยไม่ได้รับใบอนุญาตในสาขานั้นจากสภากาปนิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 71)
- ใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยไม่ได้เป็นผู้ได้รับใบอนุญาต หรือไม่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขานั้นๆ จากสภากาปนิกหรือสถาบันที่สภากาปนิกรับรอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 72)
- ไม่มาให้ด้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัสดุใดๆ ตามคำสั่งของคณะกรรมการจราฯ บนกรณีที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 73)
- ในกรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นนิติบุคคล ให้หุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้แทนของนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งมีส่วนในการกระทำความผิด มีความผิดในฐานะเป็น ผู้ร่วมกระทำความผิด ผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในการกระทำความผิดนั้น และสำหรับนิติบุคคลต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10 เท่าของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้นด้วย (ม.74)

20. บทเฉพาะกาล

- ให้มีการเลือกตั้งและแต่งตั้งกรรมการภายใน 180 วันนับแต่พรบ.นี้ใช้บังคับ ระหว่างที่ยังไม่มีการเลือกตั้งและแต่งตั้ง ให้ก.ส.และสำนักงานก.ส.ปฏิบัติหน้าที่นี้ของคณะกรรมการตามพรบ.นี้และหัวหน้าสำนักงานสภากาปนิกไปพลางก่อน และให้มีอำนาจออกข้อบังคับสภากาปนิกตามม.8(6) เท่าที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นการชั่วคราว (ม. 75)
- ในกรณีของสภากาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขาภูมิสถาปัตยกรรม และสาขาสถาปัตยกรรมภายใน และมัณฑะศิลป์ ไม่ต้องนำความในม.27(1) ที่กรรมการจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญสถาปนิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือระดับวุฒิสถาปนิก มาใช้ในวาระแรก (ม. 75)
- ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอยู่แล้วในวันที่พรบ.นี้ใช้บังคับ เป็นสมาชิกของสภากาปนิกโดยอัตโนมัติ เมื่อพ้นกำหนด 2 ปีหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามใบอนุญาต แล้วแต่กำหนดระยะเวลาใดจะยาวกว่าให้สมชิกภาพเป็นอันสิ้นสุดลงเว้นแต่จะสมควรและได้เป็นสมาชิกของสภากาปนิกตามพรบ.นี้ (ม. 76) และผู้ได้รับใบอนุญาตที่ยังคงใช้ได้ ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ตามพรบ.นี้ (ม. 77)
- การนับอายุใบอนุญาตเพื่อพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการให้นับตามใบอนุญาตเดิม (ม. 77)
- คำขอรับใบอนุญาตซึ่งได้ยื่นก่อนหน้าวันที่พรบ.ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพรบ.นี้ แต่ต้องให้แล้วเสร็จภายใน 240 วัน นับแต่วันที่พรบ.นี้ใช้บังคับ (ม. 78)
- กฎหมายทั่วไป ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ เกี่ยวกับใช้บังคับโดยอนุโลมในระหว่างที่ของใหม่ยังไม่ได้ออกมาใช้บังคับ (ม. 79)